

Cieszyński
Almanach
Pedagogiczny

Prace Naukowe

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3709

50^{lat} Uniwersytetu
Śląskiego
w Katowicach

Cieszyński Almanach Pedagogiczny

Tom 5

Świat wartości
w wychowaniu i edukacji

pod redakcją naukową
Urszuli Szućcik

Redaktor serii: Publikacje Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji

Urszula Szuścik

Recenzent

Anna Boguszevska

Rada Programowa

Pavol Dancák, Radomira Burkovičová, Božena Grzeszkiewicz, Bronislava Kasačova,
Wiesława Korzeniowska, Tadeusz Lewowicki, Hana Lukašova, Elżbieta Marek, Robert Mrózek,
Katarzyna Olbrycht, Bogusław Śliwerski, Andrzej Slodička, Monika Slodičkova,
Mirosława Zalewska-Pawlak

Rada Redakcyjna

Małgorzata Bortliczek, Bogusław Dziadzia, Zenon Gajdzica, Barbara Grabowska,
Andrzej Kasperek, Ewelina Konieczna, Danuta Kurzyna-Chmiel, Izabela Łuc,
Andrzej Murzyn, Beata Oelszlaeger-Kosturek, Ewa Ogrodzka-Mazur, Renata Raszka,
Marek Rembierz, Aniela Różańska, Eugenia Smyrnova-Trybulska, Anna Szafrąńska-Gajdzica,
Alina Szczurek-Boruta, Urszula Szuścik, Krzysztof Śleziński, Janina Urban,
Małgorzata Zalewska-Bujak

Publikacja jest dostępna także w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library

www.cceol.com

Spis treści

Wprowadzenie (<i>Urszula Szuścik</i>)	7
---	---

Artykuły

Renata Merda Filozofia wychowania Leszka Kołakowskiego	11
---	----

Marek Mariusz Tytko Dobro czy wartość w wychowaniu dziecka? Ujęcie realistyczne w pedagogice filozoficznej	22
--	----

Bolesław Kasza Świat wartości a edukacja dzieci i młodzieży	39
--	----

Aleksandra Minczanowska Wolność i odpowiedzialność jako kryterium podmiotowości	47
--	----

Małgorzata Zalewska-Bujak Wychowanie „do wartości” a współczesna rzeczywistość cywilizacyjna	54
---	----

Wiesława Korzeniowska Małżeństwo i dziecko – jako wartość – w cywilizacjach klasycznych	65
--	----

Bogusław Dziadzia Dzieci i młodzież Kultury 2.0	87
--	----

Joanna Lusek Wychowanie do samorządności – od anomii do autonomii	95
--	----

Urszula Szuścik Sztuka a wychowanie – przyczynki	107
---	-----

Piotr Wysogład	
Co oni do nas mówią	113
Bronisława Dymara	
Wartości w świecie a rozwój świata wartości dziecka	118
Urszula Morszczyńska	
Twórczość i piękno w różnych obszarach sztuki w rozumieniu dzieci w młodszym wieku szkolnym	131
Izabela Łuc	
Edukacja literacko-filmowa w procesie stymulowania aktywności twórczej dzieci w sferze języka	140
Jadwiga Oleksy	
Zabawa tematyczna sześciolatków jako forma komunikowania wartości	151
Ewelina Konieczna	
Szkoła i film. Szkic o edukacji filmowej	160
Ewa Tomaszewska	
Teatralna edukacja przeciw dehumanizacji	170
Jadwiga Uchyła-Zroski	
Muzyka źródłem aktywności odtwórczej i twórczej dziecka	182

Nowości, recenzje, omówienia

Maria Januszewska-Warych: <i>W poszukiwaniu nowoczesnej, demokratycznej i narodowej wizji reformy szkolnictwa. Ogólnopolski Zjazd Oświatowy (Łódź, 18–22 czerwca 1945 roku)</i> . (rec. Stefan Konstańczak)	193
---	-----

Kronika

Kronika naukowa 2015 (oprac. Urszula Szuścik)	199
Noty o autorach	201
Indeks osobowy (oprac. Izabela Łuc, Małgorzata Bortliczek)	205

Wprowadzenie

Tom 5. „Cieszyńskiego Almanachu Pedagogicznego” jest poświęcony zagadnieniom związanym z szerokim rozumieniem wartości i – zależnie od obszaru oddziaływania – bierze pod uwagę ich aspekt poznawczy, twórczy i wychowawczy. Świat współczesny, przez brak stabilizacji w odniesieniu do stylu życia i zasad wyraźnie w nim obowiązujących, oferuje młodemu człowiekowi swoisty kolaż wartości. W związku z tym zachodzi konieczność zmiany, która wymusza nowe spojrzenie na preferowane zasady funkcjonowania w grupie, w kulturze, w życiu. Nauczyciel, wychowawca, w tym również rodzic, stają się przewodnikami, którzy wyznaczają system wartości kształtujący młodego człowieka. Winni oni uczyć młodych umiejętności krytycznego spojrzenia na rzeczywistość i wyboru zachowań, norm postępowania, które będą sprzyjać rozwojowi osoby i związanego z nią środowiska. Zadanie trudne i oddziałujące na życie każdego z nas.

Teksty prezentowane w Tomie wychodzą od refleksji filozoficznej nad życiem, jego celem i wartością. Ukazują konieczność podjęcia refleksji intelektualnej w określeniu celów edukacji. Podstawą rozwoju jednostki jest jej wolność wyboru, prawo budowania własnej podmiotowości i autonomii. Odniesienie historyczne do systemu wychowania prezentuje zmiany stylu wychowania, a tym samym preferowanych wartości w życiu. Natomiast współczesność, z jej różnorodnością i zagrożeniami, stawia nowe cele i wyzwania przed wychowawcami, dziećmi i młodzieżą. W świat wartości wprowadzamy w edukacji m.in. przez kontakt i budzenie zainteresowania młodych sztuką, przez ciekawe zadania poznawczo-praktyczne.

Aksjologiczny wymiar życia młodego człowieka i konieczność poznania go przez wychowawcę oraz kształtowania jego obrazu świata i miejsca w nim jest przedmiotem dociekań Autorów Tomu 5 Almanachu.

Urszula Szuścik

Noty o autorach

dr Małgorzata Bortliczek

Zatrudniona w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: językoznawstwo, metodyka nauczania języka polskiego, czytelnictwo.

dr Bronisława Dymara (1932–2013)

Emerytowany pracownik Instytutu Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: aksjologia wychowania, nauczanie kompleksowe, edukacja polonistyczna.

dr hab. Bogusław Dziadzia

Zatrudniony w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: media, edukacja medialna, socjologia mediów.

dr Bolesław Kasza

Zatrudniony na Wydziale Pedagogicznym w Wyższej Szkole Administracji w Bielsku-Białej. Zainteresowania badawcze: edukacja artystyczna, edukacja filmowa, arteterapia, terapia zajęciowa.

dr Ewelina Konieczna

Zatrudniona w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: edukacja kulturalna, edukacja medialna, film.

prof. zw. dr hab. Wiesława Korzeniowska

Zatrudniona na Wydziale Pedagogicznym w Wyższej Szkole Administracji w Bielsku-Białej. Zainteresowania badawcze: historia wychowania, historia Śląska, teoria wychowania.

dr Joanna Lusek

Zatrudniona w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu. Kustosz dyplomowany, kierownik Działu Historii. Zainteresowania badawcze: historia oświaty i wychowania, historia medycyny i farmacji, historia wojskowości, pedagogika pamięci.

dr Izabela Łuc

Zatrudniona w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: językoznawstwo, onomastyka, metodyka nauczania języka polskiego.

mgr Renata Merda

Zatrudniona w Instytucie Filozofii Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zainteresowania badawcze: filozofia, filozofia edukacji.

dr Aleksandra Minczanowska

Zatrudniona w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: edukacja wczesnoszkolna, wychowanie przedszkolne, edukacja ekologiczna.

dr Urszula Morszczyńska

Zatrudniona na Wydziale pedagogicznym w Wyższej Szkole Administracji w Bielsku-Białej. Zainteresowania badawcze: pedagogika ogólna, aksjologia, metodologia badań pedagogicznych.

prof. dr hab. Stefan Konstańczak

Zatrudniony w Instytucie Filozofii Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Kierownik Zakładu Etyki. Zainteresowania badawcze: aksjologia, polska filozofia XIX i XX wieku, bioetyka, filozofia medycyny, etyka środowiskowa.

dr Jadwiga Oleksy

Zatrudniona w Instytucie Nauk Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. W. Pileckiego w Oświęcimiu. Zainteresowania badawcze: edukacja wczesnoszkolna, edukacja aksjologiczna, edukacja zintegrowana.

dr hab. Urszula Szuścik

Zatrudniona w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: pedagogika i psychologia twórczości, wychowanie estetyczne, edukacja plastyczna, edukacja dziecka, arteterapia.

dr Ewa Tomaszewska

Zatrudniona w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: reżyseria teatralna, teatr dla dzieci, edukacja teatralna.

dr Marek Mariusz Tytko

Zatrudniony w Uniwersytecie Jagiellońskim. Zainteresowania badawcze: pedagogika, pedagogika kultury, historia sztuki, nauki historyczne, bibliotekoznawstwo, informacja naukowo-techniczna.

prof. dr hab. Jadwiga Uchyła-Zroski

Zatrudniona w Instytucie Sztuki Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania badawcze: edukacja muzyczna, aksjologia, edukacja artystyczna.

dr Piotr Wysogład

Zatrudniona w Instytucie Sztuki Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego. Zainteresowania badawcze: edukacja plastyczna, malarstwo, tkanina artystyczna.

dr Małgorzata Zalewska-Bujak

Zatrudniona w Instytucie Nauk o Edukacji Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zainteresowania badawcze: edukacja wczesnoszkolna, pedeutologia, aksjologia wychowania.

Indeks osobowy

A

Adamczykowa Z. 141
Adamek I. 101, 199
Adamski F. 56
Aduskiewicz A. 108
Agrypina Młodsza 79
Ambroży św. 83, 85
Amsterdamski S. 91
Anderson B. 91
Andrzejczak A. 170
Arends R.I. 102
Arendt H. 115, 121
Arkin E.A. 152
Arustowicz K. 75
Arystoteles 12, 37, 68
August 77, 80, 82

B

Badinter E. 84
Banach Cz. 56
Banaszak M. ks. 84, 85
Baran Z. 151
Bard A. 91
Barthes R. 90
Bauman Z. 89
Beethoven L. van 137
Bełza M. 199
Bendyk E. 88
Berger P. 100
Bergerac C. de 176
Bettelheim B. 89
Białkowski A. 111
Białostocki J. 132
Bieszczad B. 12, 14

Blachnicki Franciszek Karol ks. 28
Błachnio A. 55
Bobryk J. 155
Boguszevska A. 111
Bondyra K. 100
Borkowska M. 89
Braun K. 179
Brentano F. 33
Brecht B. 176
Broszkiewicz J. 123
Brożek M. 76, 82
Brzezińska A. 102, 144
Bukowski J. 99
Buksiński T. 100
Buryło A. 125

C

Carcopino J. 77, 78
Carriere J.C. 172
Cassirer E. 107, 108
Cebulska M. 56
Cezar Gajusz Juliusz 77
Chałas K. 29, 31
Chapman-Weston D. 97
Chodubski A. 58
Choiński K. 84
Chojnacka-Synaszko B. 200
Chopin F. 137
Chryzostom J. 84
Chyra A. 166
Cichoń W. 60, 118
Ciechan Z. 188
Claparede 151
Clero C. 97, 141

- Clinton K. 88
Crisp R.J. 96, 102
Cudak H. 103
Cudowska A. 59
Czajkowski P. 137
Czelakowska D. 141
Czerepaniak-Walczak M. 98
Czuba T. 144
- Ć**
Ćwikliński A. 57
- D**
De Bono E. 100
Denek K. 54, 56, 57, 59, 99, 118, 119, 129
Delsol Ch. 95, 96
Depta H. 162
Derczyński A. 99
Descartes R. 32
Didkowska B. 111
Dorman J. 173, 174, 180, 181
Drakon 66
Drozdowicz W. ks. 166
Drzewowski M. 55
Dudzikowa M. 98
Dudzińska B. 96
Dudzińska I. 151, 154
Duraj-Nowakowa K. 151
Durkheim E. 109
Dyduch B. 143
Dymara B. 61, 118, 120, 121, 125, 126, 129, 130, 201
Dyner W.J. 151–153
Dyś M. 24
Dziadzia B. 87, 93, 94, 199, 201
- E**
Edelman R. 89
Eliade M. 107
Elkonin D.B. 98
- F**
Fabiś P. 109
Fajfer-Kruczek I. 199
Ferenz K. 111
Fichte J.G. 13
Filiciak M. 88, 89, 92
Filip II Macedoński, król 70
Freud S. 19, 93
- Fröbl F. 13
Frycie S. 162
- G**
Gadamer H.-G. 134
Gajdanowicz H. 104
Galarowicz J. 59
Gałczyński K.I. 177
Gaweł-Luty E. 60
Gliński P. 98
Gliński R. 166
Gloton R. 97, 141
Głombik Cz. 58
Głyda-Żydek B. 199
Gnitecki J. 57
Goban-Klas T. 57
Gołaszewska M. 58, 110, 111, 135, 168
Gombrowicz W. 115, 116
Gopnik A. 93
Górnikowska-Zwolak E. 200
Górniok-Naglik A. 55
Griese H. 100
Grochowska A. 166
Gruszczyński M. 60
Gruszka K. 166
Gurycka A. 47, 52
Gutek G.L. 12
Gwizdak A. 102
- H**
Hajnicz W. 151, 152
Haltof M. 165
Hamlet 173
Hammond N.G.L. 65, 75
Harding H.F. 134
Hart S. 121
Hartmann N. 33
Hellwig J. 75
Hitler A. 41
Hoene-Wroński J.M. 13
Hofmokl J. 88
Homplewicz J. 119
- I**
Ingarden R. 35, 108, 133, 135, 136
- J**
Jackiewicz A. 163
Jakowicka M. 101

Jakubowski J. 100
Jakubowski W. 163
Jan Paweł II św. 24
Janion M. 115
Janowski A. 103, 104
Janson Horst 132
Januszewska-Warych M. 193, 195, 196
Jaroszyński P. 25
Jasińska K. 57
Jedynak S. 12, 14
Jenkins H. 88, 92
Jezus Chrystus 70, 84
Jeżowska M. 137
Jeżyna K. ks. 28
John R. 19
Jundziłł J. 75, 76, 81, 83
Jurewicz O. 25, 65, 66, 68, 69, 76, 77, 80, 82
Jurkowski A. 97, 184–186
Juszczak S. 57

K

Kadłubiec B. 199
Kamiński A. 97, 102, 103
Kania Z. 99
Kant I. 12, 32, 33
Kantor T. 138
Kapica G. 141
Kariková S. 199
Karkowska M. 99, 103
Karkut D. 142
Kasáčová B. 199
Kasperek A. 199
Kasza B. 39, 45, 201
Kaźmierczak A. 102
Keen A. 88, 89
Kida J. 140, 143, 144
Kielar Maria 162
Kielar-Turska M. 101, 102, 143
Kiereś B. 22–26, 28, 29
Kiereś H. 23, 34, 36
Kieślowski K. 166
Kindle Hodson V. 121
Kisiel M. 144
Klepacka A. 98
Klimowicz G. 63
Kłoska G. 58
Klukowa M. 132
Kmieciak K. 98
Knapik M. 173

Koblewska J. 162
Kocurek D. 200
Koć-Seniuch G. 126
Kojkoł J. 12
Kojs W. 54, 58, 60, 61, 104, 155
Kolski J.J. 166
Kołakowski L. 11, 14–21
Konieczna E. 89, 160, 169, 201
Konstantyn I Wielki, cesarz rzymski 83, 84
Konstańczak S. 196, 202
Koranyi K. 66–69
Korcza J. 102
Korzeniowska W. 65, 86, 102, 118, 120, 201
Kossak J. 111
Kossowska M. 96
Koszczyk T. 54, 56
Kot S. 72–74, 80, 85
Kotarbiński T. 13, 15
Kotarska H. 184
Kowalczyk S. ks. 29, 44
Kowalska M. 95
Kozielecki J. 143, 163
Kozubowska U. 61
Krasoń K. 171, 173, 175, 177
Krauze K. 166
Krauze-Sikorska H. 140
Krąpiec M.A. dominikanin OP 23, 26, 27, 30–33
Kruszewski K. 102
Krzemień-Ojak S. 111
Krzywoń D. 141
Kuczyński J. 98
Kula M. 104
Kulik A. 162
Kulisiewicz T. 88
Kupisiewicz Cz. 185
Kwiatkowski T. 138
Kwieciński Z. 50, 57, 58
Kwintylian Fabius Quintilianus 82
Kyuchukov H. 200

L

Laskowska J. 144
Latek O. 60
Le Senne R. 182
Lessig L. 88
Lewandowski M. 54, 56
Lewicki B.W. 161

Lewowicki T. 134, 155, 200

Likurg 73

Limont W. 111

Linkiewicz E. 112, 200

Lipina S. 151, 154

Lipszyc A. 60

Lis S. 97

Litak S. 73, 74, 81, 84

Litt T. 27

Locke J. 12, 13

Lorek M. 123

Lubelski T. 166

Lukášová-Kantorková H. 102, 119, 120

Lusek J. 95, 96, 98, 105, 106, 202

Lutomski G. 102, 144

Ł

Łopatkowa M. 118, 120

Łoś L. 98

Łoziński M. 166

Łucka-Zajac E. 143

Łukaszewicz R. 102

M

Malicka M. 98

Maliszewski W.J. 55

Mamcarz-Plisiecki A. 23

Manturzevska M. 184

Marchewa-Pichlińska M. 152

Mariański J. 158

Marlowe Ch. 176

Maryniarczyk A. salezjanin SDB 24, 26

Marzec A. 162

Matczak A. 97, 100

May Rollo 122

Mazepa-Domagala B. 171, 173, 175, 177

Meinong A. 33

Melchior M. 101

Mentzel Zbigniew 15, 17

Merda Renata 11, 21, 202

Michalak A. 60

Michalewska M.T. 144

Michalski K. 134

Michałowski S.C. 99, 118, 119, 129

Miczka T. 161, 162, 165

Milerski B. 13

Minczanowska A. 47, 52, 53, 200, 202

Mirgos M. 103

Morawska I. 143

Morszczyńska U. 62, 99, 118, 119, 129, 131,
134, 136, 138, 139, 155, 202

Morszczyński W. 99, 118, 119, 129, 134, 136,
138

Mozart 137

Mrózek R. 60

Muchacka B. 151

Murzyn A. 102, 104, 118, 120, 200

Mussolini B. 161

Myrdzik B. 142, 143

N

Nawroczyński B.R.13, 27

Nerło M. 151, 152

Neron, cesarz rzymski 79

Nęcka E. 98

Niemczyński A. 96

Niemiec B. 136

Nocoń J. 143

Nolde E. 138

Nowak A.W. 100

Nowak M. ks. 23

Nowicka-Kozioł Maria 49, 51

Nurczyńska-Fidelska E. 144, 161–163, 166,
168

O

Odorowicz A. 167

Oelszlaeger-Kosturek B. 140, 199, 200

Ogrodzka-Mazur E. 60, 199, 200

Okoń W. 96, 98, 102, 104, 151–153, 158

Olbrycht K. 60–62, 98, 99, 109, 118, 164

Oleksy J. 55, 151, 158, 159, 202

Olszewski D. ks. 82

Ossowska M. 15

Ostrowska K. 99

Ostrowska U. 40

Osuchowski W. 70, 75, 76, 78, 85

Ożdżyński J. 144

P

Pachociński R. 54

Palka S. 13

Pankiewicz R. 76

Parański J. 49, 51, 52

Parnes S.J. 134

Parniewska B. 144, 162, 163

Paweł VI papież 43

Paweł św. 83

- Pąkcińska M. 77
Perry R.B. 33
Peter M. ks. 84
Petrycy S. 13
Piaget J. 93
Pielasińska W. 111
Pietrasiniński Z. 142
Pilch T. 74
Piskorek-Oczko S. 199
Piwowski M. 166
Platon 44, 66–68, 71
Plisiecki J. 143, 162
Podgórecki J. 155
Podkowiński W. 138
Polak E. 54
Polańska B. 96
Polewczyk I. 57
Poppek S. 188
Popiel-Popiołek E. 144, 162, 163
Porayski-Pomsta J. 143
Porcher L. 168
Porębska M. 100
Potter Harry 175
Pólichłopek T. 142
Półturzycki Józef 59
Prensky Marc 170
Prokop Irina 124
Prysak D. 200
Przanowski W. 102
Przetacznik-Gierowska M. 97, 143, 151, 160
Przetacznikowa M. 153
Pulinowa M.Z. 118, 120
Purushotma R. 88
Puślecki W. 49, 140
Putkiewicz Z. 184–186
Pyżalski J. 87
- Q**
Quist M. 127
- R**
Radzewicz J. 103
Rapacki J. 138
Read H. 109
Rembierz M. 123
Remiszewska Z. 55
Reykowski J. 96
Rittel S.J. 61
Rittel T. 144
Robison A.J. 88
Roscher W. 187
Rosenberg M.B. 121
Rostkowska A. 60
Rostworowska M. 75
Różańska A. 200
Ruchała S. 99
Ruciński S. 48, 57
Rudik P.A. 152
Rusek H. 55
Rutkowiak J. 57
Rychter M. 60
Rylke H. 63
Rysiewicz Z. 182
- S**
Sacher W.A. 56, 173
Sarzała D. 99
Schaffer H.R. 144
Scheler M. 16, 33
Schneider M. 55
Shattuck R. 89
Sikorowski A. 113
Sitko M. 60
Siuda P. 87
Skubisz-Domzalska E. 136
Smykowski B. 144
Smyrnova-Trybulska E. 200
Sommer Ł. 60
Sośnicki K. 49
Söderqvist J. 91
Staniewska A. 107
Starnawski W. 14
Staszczuk Muniek (właśc. Zygmunt Marek)
166
Stawinoga R. 144
Stępień K. 24
Strelau J. 184–186
Stróżewski W. 118, 131, 132
Studenski R. 60
Suchodolski B. 13, 50, 111
Sujak E. 124
Sullivan E.V. 58
Szacki J. 99, 109
Szafrąński T. 85
Szcześniak G. 109
Szczurek-Boruta A. 103, 200
Szczypka-Rusz A. 134
Szmak A. 115

Szmidt K.J. 188
Szpunar M. 90
Sztejnberg A. 154
Sztobryn S. 13
Sztompka P. 91, 100, 101
Sztumski J. 58
Szuman S. 99
Szuścik U. 7, 107, 111, 112, 140, 199, 200, 202

Ś

Śliwerski B. 12, 13, 43, 48, 58, 74, 102, 118
Śmiechowski D. 111
Świderkówna A. 65

T

Tarkowski A. 88
Tatarkiewicz A. 107
Tatarkiewicz W. 98, 131, 135
Taylor Ch. 60
Teodozjusz 84, 85
Tepperwein K. 100
Tischner Józef ks. 13, 20, 133
Tomasz z Akwinu św. 12, 22–28, 30, 29, 31
Tomaszewska E. 170, 173, 175, 177, 180, 181, 203
Tomaszewski T. 185
Torrance E.P. 134
Tönnies F. 99
Trysińska M. 142
Turner R.N. 96, 102
Turska M.K. 151
Twardowski K. 13
Tyszkowa M. 97, 98, 100, 143, 151, 160
Tytko M.M. 22, 24, 28, 37, 38, 203

U

Uchyła-Zroski J. 118, 182, 185, 188, 189, 203
Ulińska H. 144, 162, 163
Urban J. 134

V

Verdi G. 137
Veyne P. 75

W

Wajda A. 166
Walczak P. 13
Walczak-Duraj D. 99
Walentynian I, cesarz rzymski 85
Walkowska W. 200
Wąsiński Arkadiusz 171
Weigel M. 88
Weston M.S. 97
Węclewski Z. 25
Węgrzecki A. 109
Wierszyłowski J. 182, 184
Winnicka H. 52
Winniczuk L. 65, 66, 68, 69, 72, 76, 77, 80, 82
Witkowski L. 17
Witwicki W. 67
Właźnik K. 151
Włodarski Z. 97, 100, 153, 186
Wojnar I. 44, 97, 111, 112, 141
Wolniewicz M. 84
Wolski J. 75
Wołoszyn S. 13, 70
Wrońska K. 62
Wróblewska T. 155, 156
Wysogład P. 113, 117, 203
Wyspiański S. 138

Z

Zadykowicz T. ks. 28
Zajac A. 54
Zalewska-Bujak M. 54, 63, 203
Załęski P. 103
Zanussi K. 166
Zdrojewski B. 167
Zdybicka Z.J. 28
Zielińska-Kostyło Z. 55, 59
Zieliński J. 57
Ziemski F. 120
Zimny T.M. 57, 59
Znaniński F. 100
Zotow R. 103
Żebrowska M. 187
Życieńska E. 109

Wydawnictwo periodyczne, T. 5: 2016

Redaktor

Michał Noszczyk

Projektant okładki i stron działowych

Paulina Dubiel

Korektor

Kamila Paw

Łamanie

Bogusław Chruściński

Copyright © 2018 by

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISSN 2300-3006

(wersja drukowana)

ISSN 2353-0898

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 13,25. Ark. wyd. 15,5. Papier offset.
kl. III, 90 g Cena 20 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław